

Część odsetkowa raty leasingowej

Interpretacja pojęcia w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2018 r. – aktualizacja

Marzec 2019 r.

Ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne z dnia 27 października 2017 r. (dz. U. z 2017 r. poz. 2175; dalej „**ustawa zmieniająca**”) wprowadziła zmianę w zakresie zaliczania do kosztów uzyskania przychodów kosztów finansowania dłużnego. Zgodnie z ustawą zmieniającą, z dniem 1 stycznia 2018 r. uchylono przepis art. 16 ust. 1 pkt 60 i 61 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej „**ustawa o PDOP**”), a także całkowitej zmianie uległ art. 15c ustawy o PDOP, który do tej pory umożliwiał wybór tzw. alternatywnej metody kalkulacji odsetek zaliczanych do kosztów uzyskania przychodów.

Przychody o charakterze odsetkowym zostały zdefiniowane w art. 15c ust. 13 ustawy o PDOP. Zgodnie z tym przepisem, przez przychody o charakterze odsetkowym rozumie się przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek skapitalizowanych, oraz inne przychody równoważne ekonomicznie odsetkom odpowiadające kosztom finansowania dłużnego. Z kolei, przez „*koszty finansowania dłużnego*” rozumie się wszelkiego rodzaju koszty związane z uzyskaniem od innych podmiotów, w tym od podmiotów niepowiązanych, środków finansowych i z korzystaniem z tych środków.

Z powyższego wynika, że do przychodów odsetkowych powinno zaliczać się te wszystkie przychody, które swoim charakterem odpowiadają odsetkom, jak również inne przychody związane z udzieleniem finansowania. Jednocześnie, zasadnym jest twierdzenie, że koszty finansowania dłużnego u podmiotu otrzymującego środki finansowe powinny – co do zasady – stanowić przychód odsetkowy u podmiotu udzielającego finansowania.

Wśród katalogu przykładowych kosztów finansowania dłużnego, o którym mowa w art. 15c ust. 12 ustawy o PDOP wskazano m.in. „*część odsetkową raty leasingowej*”. Jednocześnie, ustawa o PDOP nie definiuje tego pojęcia, co w praktyce może prowadzić do pewnych wątpliwości interpretacyjnych, w szczególności, czy przychód uzyskiwany ze świadczenia usług podatkowego leasingu operacyjnego (w części odsetkowej), o której mowa w art. 17b ustawy o PDOP, może stanowić na gruncie powołanych przepisów art. 15c ustawy o PDOP przychód o charakterze odsetkowym (i odpowiednio koszt finansowania dłużnego dla korzystającego).

Na powyższą wątpliwość zwracano uwagę jeszcze na etapie projektowania omawianego przepisu (m.in. zwrócił na nią uwagę przedstawiciel Związku Polskiego Leasingu w trakcie prac sejmowej Komisji Finansów Publicznych, jak również przedstawiciele Konfederacji Lewiatan w liście skierowanym do Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Senatu RP przedstawiającym uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy zmieniającej z dnia 7 listopada 2017 r., pismo nr KL/455/156/PP/2017). Niemniej jednak, ustawodawca nie dokonał odpowiedniego odesłania do definicji ustawowej.

Z punktu widzenia przepisów ustawy o PDOP podział raty leasingowej na część kapitałową i odsetkową występuje w przypadku umów leasingu, o których mowa w art. 17f ustawy o PDOP, a zatem w przypadku umów leasingu finansowego. Jednakże należy zauważyć, że nawet w tej sytuacji, polski ustawodawca nie posługuje się pojęciem „części odsetkowej raty leasingowej” (art. 17f ustawy o PDOP wskazuje jedynie, że do przychodów i kosztów uzyskania przychodów nie zalicza się opłat, w części stanowiącej spłatę wartości początkowej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych).

Na gruncie ustawy o PDOP, w przypadku umów tzw. leasingu operacyjnego pojęcie „części odsetkowej raty leasingowej” nie występuje w żaden sposób jako odrębna pozycja stanowiąca przychód czy koszt podatkowy. Przepisy art. 17b ustawy o PDOP wskazują, że w przypadku umów leasingu operacyjnego, przychodem finansującego i odpowiednio kosztem uzyskania przychodów korzystającego są opłaty ustalone w umowie leasingu, ponoszone przez korzystającego w podstawowym okresie umowy.

Należy zauważyć, że Dyrektywa Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego (dalej „**Dyrektywa ATAD**”), której implementację stanowią nowe przepisy art. 15c ustawy o CIT, w definicji „kosztów finansowania zewnętrznego” wymienia m.in. element odsetkowy finansowania w przypadku płatności z tytułu leasingu finansowego. Dyrektywa nie wyjaśnia co należy rozumieć przez „leasing finansowy”. Nie wskazuje także, czy lub które przepisy należy zastosować w celu odróżnienia leasingu operacyjnego od leasingu finansowego. Niemniej jednak, jak wskazano powyżej, na gruncie ustawy o PDOP, zobowiązanie odsetkowe jest typowym wyłącznie dla leasingu finansowego, o którym mowa w art. 17f ustawy o PDOP.

Tym samym, mając na uwadze cel wprowadzenia nowych przepisów w zakresie zaliczania do kosztów uzyskania przychodów kosztów finansowania dłużnego, jak również uzasadnienie do ustawy zmieniającej, w którym powołano się wprost na regulacje zawarte w Dyrektywie ATAD można argumentować, że pojęcie „część odsetkowa raty leasingowej” powinno odnosić się tylko do leasingu finansowego, o którym mowa w art. 17f ustawy o PDOP. W art. 2 pkt 1 Dyrektywy ATAD wskazany został bowiem wprost „element odsetkowy finansowania w przypadku płatności z tytułu leasingowania finansowego”. Tym samym, można argumentować, że art. 15c ustawy o PDOP powinien odnosić się do leasingu finansowego, o którym mowa w art. 17f ustawy o PDOP.

Niemniej jednak, organy podatkowe w wydanych interpretacjach prezentują odmienne stanowisko uznając, że pojęcie „część odsetkowa raty leasingowej”, o której mowa w art. 15c ustawy o PDOP powinna odnosić się również do leasingu operacyjnego, o którym mowa w art. 17b ustawy o PDOP. Takie stanowisko zostało zaprezentowane w wydanych w tym temacie interpretacjach indywidualnych z dnia 17 kwietnia 2018 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.86.2018.1.BK) oraz z dnia 3 października 2018 r. (sygn. 0114-KDIP2-2.4010.370.2018.1.AZ). W drugiej z przytoczonych interpretacji, Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej stwierdził, że:

„(...) ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych nie posługuje się pojęciami „leasing operacyjny”, czy „leasing finansowy”, ograniczając się w tym względzie jedynie do warunków jakie spełniają poszczególne rodzaje umów leasingu. Powyższe oznacza, że ograniczenie stosowania art. 15c ust. 12 upodp (przez analogię również art. 15c ust. 13 upodp) do jednego rodzaju umowy leasingu, tj. wyłącznie do umów zawartych w warunkach tzw. leasingu finansowego, przeczyłoby treści przepisów ustawy podatkowej, jak również zasadzie równości podmiotów wobec prawa, które mogłyby tak kształtować warunki zawartych umów, aby wykluczyć konieczność stosowania wskazanych powyżej ograniczeń. Zauważyć przy tym należy, że skoro wprowadzenie art. 15c upodp, związane było z dostosowaniem prawa polskiego do prawodawstwa unijnego i koniecznością respektowania Dyrektyw unijnych, to z uwagi na pierwszeństwo stosowania tego prawa przed prawem krajowym, zasadne jest również stosowanie w tym względzie klasyfikacji unijnych pojęć i zasad.

Jednocześnie przepisy ww. Dyrektywy Rady (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r., która legła u podstaw nowelizacji przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, pozostawiły w gestii państw członkowskich ustalenie sposobu określenia szczegółowych elementów przepisów regulujących kwestie przeciwdziałania praktykom unikania opodatkowania, optymalnie odpowiadającego ich systemowi podatkowemu. (...) W świetle art. 2 ust. 1 Dyrektywy, koszty finansowania zewnętrznego oznaczają „wydatki z tytułu odsetek od wszystkich form zadłużenia, inne koszty ekonomiczne równoważne odsetkom oraz wydatki związane z pozyskiwaniem finansowania, które mogą stanowić koszty uzyskania przychodów zgodnie z prawem krajowym (...)”. Tym samym zakres pojęcia „finansowanie zewnętrzne” z Dyrektywy jest bardzo szeroki i obejmuje nie tylko odsetki od pożyczek. Koszty finansowania zewnętrznego to zatem odsetki od wszystkich form zadłużenia, za które należy uznać również odsetki uiszczane w związku z zawarciem umów leasingu.

W konsekwencji, Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej skonkludował, że: „Wobec powyższego nie budzi wątpliwości tut. organu, że przepis art. 15c ust. 12 i ust. 13 upodp ma zastosowanie do wszystkich rodzajów leasingu, który jedynie w aspekcie podatkowym, na gruncie prawa polskiego, może stanowić dwa odrębne rodzaje leasingu.”

Z podejściem takim nie zgodził się Wojewódzki Sad Administracyjny we Wrocławiu, który w wyroku z dnia 11 października br. (wyrok nieprawomocny) uchylił pierwszą z przytoczonych powyżej interpretacji indywidualnych (z dnia 17 kwietnia 2018 r.). W uzasadnieniu ustnym tego wyroku, Sąd stwierdził, że:

- skoro w Dyrektywie ATAD mowa jest o finansowaniu zewnętrznym poprzez odniesienie się wprost do leasingu finansowego, to nie można jej regulacji rozszerzać na leasing operacyjny, którego celem nie jest finansowanie, lecz udostępnienie przedmiotu leasingu, w racie leasingu operacyjnego nie ma spłaty wartości, która doprowadziłaby do ewentualnego nabycia tego środka, a jedynie jest to odpłatność za korzystanie;
- w przypadku gdyby zamiarem polskiego ustawodawcy było objęcie art. 15c ustawy o PDOP również leasingu operacyjnego, to zostałyby on wyraźnie wskazany w tym przepisie;
- skoro art. 15c ustawy o PDOP należy interpretować z uwzględnieniem przepisów unijnych oraz biorąc pod uwagę art. 17b i art. 17f ustawy o PDOP należy uznać, iż rata leasingu operacyjnego nie ma rozróżnienia na ten element spłaty kapitału i element odsetkowy i tym samym, art. 15 ustawy o PDOP nie powinien mieć zastosowania w przypadku leasingu operacyjnego.

Warto zauważyć, iż podobne stanowisko zajął także Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z 5 marca (I SA/Gd 1130/18), w którym stwierdził, iż:

- cechą charakterystyczną dla leasingu finansowego jest rozbitcie raty leasingowej na ratę kapitałową i odsetkową i ta okoliczność w połączeniu z treścią dyrektywy, która stanowiła podstawę do zmiany przepisów polskiej ustawy o PDOP, w której wyrażono jednoznaczną definicję pojęcia elementu odsetkowego finansowania w przypadku płatności z tytułu leasingu finansowego, wskazuje, że nie można postawić znaku równości pomiędzy różnymi rodzajami leasingu;
- w związku z tym zasadnym jest wyodrębnienie leasingu finansowego jako tego, w którym została wyłączona poza nawias rata w części kapitałowej i odsetkowej i dlatego należy uznać, iż nieprawidłowe jest stanowisko, zgodnie z którym art. 15c ustawy o PDOP ma zastosowanie do każdego rodzaju leasingu.

Należy założyć, że organy podatkowe najprawdopodobniej odwołają się od przytoczonych wyroków. W konsekwencji, należy uznać, że powyższy spór o zastosowanie art. 15c ustawy o PDOP do części odsetkowej raty leasingu operacyjnego powinien znaleźć ostatecznie rozstrzygnięcie przed Naczelnym Sądem Administracyjnym.

W związku z powyższymi rozbieżnościami, w celu ograniczenia ryzyka sporu z organami podatkowymi, rekomendujemy dalsze bieżące monitorowanie linii interpretacyjnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej oraz linii orzeczniczej sądów administracyjnych w omawianym temacie.

Niniejszy materiał przygotowany przez Deloitte Doradztwo Podatkowe Dąbrowski i Wspólnicy sp.k. ma charakter wyłącznie informacyjny i został przygotowany wyłącznie na potrzeby wewnętrzne Polskiego Związku Wynajmu i Leasingu Pojazdów (dalej „PZWLP”). W konsekwencji, nie tworzy on stosunku prawnego ani innego rodzaju więzi prawnej między Deloitte Doradztwo Podatkowe Dąbrowski i Wspólnicy sp.k. a inną osobą lub stroną („osobą trzecią”). Niniejszy materiał nie został opracowany w celu zapewnienia bezpośrednich lub domniemanych korzyści osobie trzeciej. O ile umowa pisemna zawarta z PZWLP przez Deloitte Doradztwo Podatkowe Dąbrowski i Wspólnicy sp.k. nie przewiduje inaczej, osoby trzecie nie są uprawnione do korzystania z porad, opinii, raportów ani innych usług Deloitte Doradztwo Podatkowe Dąbrowski i Wspólnicy sp.k. niezależnie od celu. W przypadku nieupoważnionego wykorzystania materiału informacyjnego PZWLP zgadza się zabezpieczyć Deloitte Doradztwo Podatkowe Dąbrowski i Wspólnicy sp.k. i jego personel przed roszczeniami osób trzecich, zobowiązaniami i kosztami wynikającymi z takich roszczeń.

***

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, prywatnego podmiotu prawa brytyjskiego z ograniczoną odpowiedzialnością i jego firm członkowskich, które stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne. Dokładny opis struktury prawnej Deloitte Touche Tohmatsu Limited oraz jego firm członkowskich można znaleźć na stronie www.deloitte.com/pl/onas.

Deloitte świadczy usługi audytorskie, konsultingowe, doradztwa podatkowego, prawnego i finansowego klientom z sektora publicznego oraz prywatnego, działającym w różnych branżach. Dzięki globalnej sieci firm członkowskich obejmującej 150 krajów oferujemy najwyższej klasy umiejętności, doświadczenie i wiedzę w połączeniu ze znajomością lokalnego rynku. Pomagamy klientom odnieść sukces niezależnie od miejsca i branży, w jakiej działają. Ponad 264 000 pracowników Deloitte na świecie realizuje misję firmy: wywierać pozytywny wpływ na środowisko i otoczenie, w którym żyją i pracują.

Powyższa publikacja zawiera jedynie informacje natury ogólnej. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, firmy członkowskie oraz podmioty stowarzyszone nie świadczą tym samym, ani nie przedstawiają w tej publikacji porad księgowych, podatkowych, inwestycyjnych, finansowych, konsultingowych, prawnych czy innych. Nie należy także wyłącznie na podstawie zawartych tu informacji podejmować jakichkolwiek decyzji dotyczących Państwa działalności. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji lub działań dotyczących kwestii finansowych czy biznesowych powinni Państwo skorzystać z porady profesjonalnego doradcy. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, firmy członkowskie oraz podmioty stowarzyszone nie ponoszą odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody wynikające z wykorzystania informacji zawartych w publikacji ani za Państwa decyzje podjęte w związku z tymi informacjami. Osoby korzystające z powyższej publikacji robią to na własne ryzyko i ponoszą pełną związaną z tym odpowiedzialność.